

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

13 אפריל 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי
ת"צ 53434-05-20 בוסקילא נ' עיתון ישראל היום בע"מ

מספר בקשה: 18

המבקש/התובע: אלישע בוסקילא
ע"י ב"כ עוה"ד שלום קמיל

נגד

המשיבה/הנתבעת: הוצאת עיתון ישראל היום בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד הורוביץ, אבן, אוזן ושות'

חקיקה שאוזכרה:

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 7, 16, 16(ד)(1), 27א

חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010: סע' 11(ב)

תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007: סע' 2, 6, 6(ב), 7א(א)(4)

מיני-רציו:

* המקרים בהם זכאי בעל דין להשבת אגרה הם בגדר רשימה סגורה, ולמעט מקרים שבהם צוין במפורש, עניינים אלו אינם נתונים לשק"ד ביהמ"ש; מקום בו מתקין התקנות נמנע מלקבוע בתקנה 7א(א)(4) לתקנות בתי המשפט (אגרות) תבחינים מפורשים על פיהם יוענק פטור ו/או הנחה מתשלום אגרה ובחר לנקוב בהוראה כי ניתן יהיה להעניק פטור או הנחה "רק מטעמים מיוחדים", מלמד כי אין בעצם העובדה כי הצדדים הגיעו להסדר הסתלקות (או הסדר פשרה) בשלב מוקדם של ההליך, כדי להוות "טעם מיוחד" המצדיק את מתן הפטור.

* דיון אזרחי – תובענה ייצוגית – אישור הסדר הסתלקות

* דיון אזרחי – תובענה ייצוגית – גמול לתובע מייצג ושכר טרחה לפרקליטו

* בתי-משפט – אגרות – החזרת אגרה

המבקש הגיש תובענה כנגד המשיבה כשלצידה בקשה לאשר ניהולה כייצוגית, במרכזן עמדה הטענה כי המשיבה נוקטת לכאורה בפרקטיקה של פרסומות סמויות באתר האינטרנט שלה כך שהצופה באתר טועה לסבור שמדובר בכתבה עיתונאית בשעה שמדובר בפרסומת ממומנת. הבקשה דנא היא בקשה מוסכמת להסתלקות מהבקשה לאישור וכן בקשה לדחיית תביעתו האישית של המבקש ללא צו להוצאות, תוך פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו.

ביהמ"ש המחוזי קיבל את הבקשה בקבעו:

באחרונה אישר ביהמ"ש הסדר פשרה במסגרת עניין עטייה, שם הועלתה כנגד אתר YNET טענה דומה של פרסום סמוי בדרך של שילוב מסרים מסחריים ושיווקיים בתוך תכנים עיתונאיים ללא הגילוי הנדרש ע"פ חוק הגנת הצרכן. במסגרת הסדר הפשרה אושר מתווה הסדרה עתידי לגבי אופן הסימון הנדרש כאשר מדובר בשילוב תוכן מסחרי-שיווקי בתוכן עיתונאי. עוד נכלל בהסדר פיצוי כספי שיועבר לקרן וכן התחייבות של המשיבה שם להפקת ומימון קמפיין תקשורתי להנחלת השפה השיווקית החדשה וחינוך הציבור ביחס לשיווק באינטרנט.

הצדדים בענייננו הגיעו להסכמה שהדרך היעילה והנכונה לסיום התיק היא על דרך התחייבות המשיבה למתווה שנקבע בפרשת עטייה, בשינויים המחויבים בשים לב לשוני העיצובי בין האתרים ועל דרך הטבה לציבור (על דרך מתן שטחי פרסום בעיתון שיוצעו לעמותות עליהם הסכימו הצדדים). הצדדים סבורים כי יש בהסכמות האמורות משום תועלת לחברי הקבוצה והציבור, לרבות שינוי התנהלות המשיבה, המצדיקה פסיקת גמול למבקש בסך 10,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחו בסך של 60,000 ₪ בתוספת מע"מ. הצדדים הסכימו עוד כי המשיבה תשיב למבקש סך של 5,000 ₪ בגין חלקה הראשון של האגרה ששולם על ידו, ומבקשים כי ביהמ"ש יפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה. הצדדים הסכימו כי במידה וביהמ"ש לא יפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה, המשיבה תשפה את המבקש בגין סכום זה. במסגרת הסדר ההסתלקות הצהיר המבקש כי הוא מוותר ויתור מלא, סופי ומוחלט על כל עילה מהעילות שהועלו במסגרת ההליך ומתחייב שלא להעלות עוד כלפי המשיבה כל טענה, תביעה או דרישה הקשורה או הנוגעת לעילות התביעה ובקשת האישור.

נמצא לנכון לאשר את בקשת ההסתלקות, ותביעתו האישית של התובע כלפי המשיבה נדחית ללא צו להוצאות. בנסיבות העניין, לא נמצאה הצדקה להשתמש בסמכות ביהמ"ש כדי לפעול לאיתור תובע חלופי, וזאת בהעדר תכלית להמשך ניהול ההליך כנגד המשיבה, משהצדדים הגיעו להסדר המבטיח גילוי נאות של פרסום מסחרי-שיווקי במסגרת פרסומים עיתונאיים המאיין את מחדלה הנטען של המשיבה, והן בשל העובדה שאין בהסדר ההסתלקות כדי ליצור מעשי בית דין למעט כלפי המבקש.

אשר לפסיקת הגמול למבקשים ושכ"ט לבאת כוחם, נקבע בתיקון 10 לחוק תובענות ייצוגיות כי על ביהמ"ש להידרש לשני שיקולים: האחד, האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה; והשני, התועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה. נפסק כי במקרים בהם לא מדובר בעילת סרק, ובקשת האישור מגלה עילת תביעה לכאורה והביאה תועלת לחברי הקבוצה, יש מקום לאשר גמול ושכ"ט למבקש ובאי כוחו. בענייננו, המבקש הניח תשתית לקיומה של עילת תביעה לכאורה, כאשר נראה שלמעשה אין חולק כי הגם שהמשיבה נקטה באמצעים מסויימים לסימון פרסומות מסחריות-שיווקיות כחלק מפרסום עיתונאי, הרי שלא נקטה בכל האמצעים הנדרשים לשם קיום הוראות הדין. התובענה הייצוגית ובקשת האישור השיגו את מטרתן בכל הנוגע למשיבה, כאשר המשיבה התחייבה לנהוג בהתאם למתווה שאושר בעניין עטייה שיש בו כדי לקיים את הוראות הדין באשר לאופן סימון תוכן מסחרי-שיווקי בשילוב עם תוכן עיתונאי, והביאה לתועלת ציבורית, שבאה לידי ביטוי הן בהסדרה עתידית של אופן הפרסום והן בהשאת תרומה מסוימת לקידום מטרות צרכניות. בהינתן האמור, ולאור העובדה שהמבקש ובא כוחו השקיעו זמן, טרחה ומשאבים בהכנת בקשת האישור ובניהול מו"מ עם המשיבה, נמצא לנכון אשר את הגמול ושכ"ט המבוקשים, אשר אינם חורגים ממתחם הסבירות בנסיבות העניין.

לא נמצא מקום במקרה זה ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. ככלל, ביהמ"ש נעדר שק"ד בכל הנוגע לתשלומי אגרת ביהמ"ש, אשר חובת תשלומה מעוגנת במסגרת תקנה 2 לתקנות האגרות. כפי שנפסק, ענייני אגרה והשבת אגרה הינם עניינים טכניים שהוסדרו ע"י מחוקק המשנה באופן ברור

על מנת ליצור וודאות אצל הצדדים. המקרים בהם זכאי בעל דין להשבת אגרה הם בגדר רשימה סגורה, ולמעט מקרים שבהם צוין במפורש, עניינים אלו אינם נתונים לשק"ד ביהמ"ש. בהתאם להוראות תקנה 7א(4) ככלל, עם אישור הסדר הסתלקות המבקש ישלם את חלקה השני של האגרה. אולם, ביהמ"ש רשאי להורות כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם עבור החלק הראשון, או להורות על מתן פטור למבקש מתשלום החלק השני של האגרה "מטעמים מיוחדים שירשמו". דברי ההסבר למלמדנו, כי סכומי האגרות בתובענות ייצוגיות נועדו הן לשם כיסוי העלויות הגבוהות של הליך התובענות הייצוגיות, והן לשם הפחתת תביעות הסרק הרבות שהוגשו.

נראה, כי מקום בו מתקין התקנות נמנע מלקבוע תבחינים מפורשים על פיהם יוענק פטור ו/או הנחה מתשלום אגרה כדוגמת הוראת תקנה 6 ובחר לנקוב בהוראה כי ניתן יהיה להעניק פטור או הנחה "רק מטעמים מיוחדים", מלמד כי אין בעצם העובדה כי הצדדים הגיעו להסדר הסתלקות (או הסדר פשרה) בשלב מוקדם של ההליך בטרם הנערך דיון ובטרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, כדי להוות "טעם מיוחד" המצדיק את מתן הפטור, הגם החיסכון בזמן שיפוטי. לו סבר מחוקק המשנה, כי מדובר בטעם ראוי היה מונה זאת במסגרת רשימת הפטורים או ההסדרים המיוחדים בתובענות אזרחיות, כפי שמעוגנים למשל בתקנה 6, **המעניקים השבה של מרבית האגרה בהינתן הסדר פשרה או הסדר גישור בשלב מוקדם של ההליך (בטרם התקיימה ישיבת קדם שלישית)**. "טעם מיוחד" כשמו כן הוא, ונדרשות קיומן של נסיבות מיוחדות לשם הכרה בו, למשל כאשר מדובר בשאלה פרשנית שבאה לראשונה לפתחו של ביהמ"ש במסגרת התובענה הייצוגית ייתכן וניתן לראות בכך "טעם מיוחד", או כאשר הצדדים הסכימו כי המשיבה תישא באגרה, אך המשיבה הינה גוף ציבורי שמצבו הכלכלי אינו איתן ועשתה מאמצים רבים לתקן את המחדל והטלת האגרה תפגע באופן עקיף בציבור. בענייננו לא הוצג טעם מיוחד המצדיק את מתן הפטור, אף לא בחלקו. ואולם, משלא מדובר בתביעת סרק וכשקמה תועלת לחברי הקבוצה והציבור בכללותו מהמתווה שהושג במסגרת ההסתלקות – יש להטיל את חובת תשלום חלקה השני של האגרה על המשיבה, ולחייבה לשפות את המבקש בגין החלק הראשון של האגרה.

פסק דין

מונחת בפני בקשה מוסכמת להסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המשיבה, עיתון ישראל היום בע"מ (להלן: "המשיבה"), בהתאם להוראות [סעיף 16 לחוק התובענות הייצוגיות](#), תשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), וכן בקשה לדחיית תביעתו האישית של המבקש ללא צו להוצאות, תוך פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו.

העובדות הצריכות לעניין

1. ביום 25.5.20 הגיש המבקש תובענה כנגד המשיבה (וכנגד משיבות נוספות שנמחקו מהליך זה וההליכים נגדם יתנהלו במסגרת [ת"צ 39514-03-19](#)) [פורסם בנבו], כשלצידה בקשה לאשר ניהולה כייצוגית, במרכזן עמדה הטענה, כי המשיבה, נוקטת, לכאורה, בפרקטיקה של פרסומות סמויות באתר האינטרנט שלה כך שהצופה באתר טועה לסבור שמדובר בכתבה עיתונאית בשעה שמדובר בפרסומת ממומנת. במסגרת בקשת האישור, טען המבקש להפרת [חוק הגנת הצרכן](#), לרשלנות לפי [פקודת הנוזיקין](#), לעשיית עושר ולא במשפט ולהפרת חובה חקוקה לפי פקודת הנוזיקין.

2. המבקש ביקש לייצג, בקשר למשיבה, את "כל הגולשים ו/או המשתמשים באתר האינטרנט של חדשות "ישראל היום" שנחשפו לפרסומות הסמויות אשר מצויות באמצעי זה בשבע השנים שקדמו להגשת תובענה זו".

המבקש עתר לצו עשה שיורה למשיבה להוסיף לפרסומות הסמויות הקיימות והעתידיות באתריהן, סימון ברור כי מדובר בתוכן ממומן ובמודעה פרסומית, וכן להורות בצו על מתן חשבונות שיורה למשיבות לגלות את היקף מכירותיהן אגב הפרסומים הסמויים. עוד עתר המבקש למתן פיצוי לחברי הקבוצה או לחלופין למתן סעד לטובת הקבוצה או הציבור.

3. יצוין, כי באחרונה אישר בית המשפט הסדר פשרה במסגרת [ת"צ 1715-02-15 עטייה נ' ידיעות אינטרנט שותפות רשומה בע"מ](#) (פורסם בנבו, החלטה מיום 5.9.21 ופסק דין מיום 24.11.21) (להלן: "עניין עטייה"), שם הועלתה כנגד אתר YNET טענה דומה של פרסום סמוי בדרך של שילוב מסרים מסחריים ושיווקיים בתוך תכנים עיתונאיים ללא הגילוי הנדרש על פי [חוק הגנת הצרכן](#).

במסגרת הסדר הפשרה, שאושר בהחלטה מיום 5.9.21, אושר מתווה הסדרה עתידי לגבי אופן הסימון הנדרש כאשר מדובר בשילוב תוכן מסחרי-שיווקי בתוכן עיתונאי, וזאת לאחר בחינת הדברים באופן מעמיק, כולל מינוי בודק, כדלקמן:

"98. בהמשך לכל האמור - להלן מתווה ההסדרה העתידיית אותו מצאתי לאשר:

א. כותרת של ידיעה המופיעה בעמוד הבית של Ynet: תאופיין בסימן גראפי אשר יבדל אותה, ויקנה לה חוזי שונה מידיעות אחרות, כגון צבע או גוון רקע, גופן ו/או כל בידול גראפי אחר;

ב. בכותרת הידיעה בדף הבית יופיע המשפט "בשיתוף + שם הגורם המסחרי", כאשר משפט זה יופיע ברחל בתך הקטנה בדף הבית של האתר מעל לכותרת הידיעה.

יצוין כי סעיף זה תוקן במסגרת פסק הדין מיום 24.11.21 כך שהמשפט הנ"ל יופיע מתחת לכותרת הידיעה (ולא מעליה).

ג. יוסף סמליל מאבחן בשטח כותרת ידיעה המופיעה בעמוד הבית של Ynet – בדמות סמליל אייקוני ממוסגר עם האות ש', אשר גודלו לא יפחת מגודל אותיות הטקסט הצמוד, זאת הן בפלטפורמת המחשב, הן בפלטפורמה הניידת.

ד. חלון ביאור: במעבר של סמן העכבר של הסמליל במחשב יוצג חלון המסביר לקורא את מהותו ואופיו של שיתוף הפעולה המסחרי הקשור בידיעה בנוסח הבא: "תוכן בשיתוף עם 'שם הגורם המסחרי' הכתבה הופקה בידי המחלקה המסחרית של Ynet בהשתתפות מימונית של גורם חיצוני ופורסמה לאחר עריכה עיתונאית".

2. אופן הצגת טקסט הביאור במסגרת מנגנון הביאור: יהיה בהתאם למוצע בדו"ח הבודק וכפי שפורט לעיל.

א. גילוי בגוף הידיעה עצמה אשר לזהותו של הגורם המממן בהתאם לכללים הבאים (הן בפלטפורמת המחשב והן בפלטפורמת הניידים): טקסט הגילוי (בשיתוף + צירוף שם הגורם המסחרי), יופיע באותיות מודגשות בגודל שלא יפחת מגודל הטקסט בגוף הכתבה; והוא יופיע הן בתחילת הכתבה, הן בסופה.

אשר לגילוי המופיע בתחילת הכתבה, זה יופיע בהתאם להמלצות בדו"ח הבודק - בנפרד משאר הטקסט, כך שיהיה רווח בין תיבת הטקסט הטכנית לבין הגילוי, וכן תוך שמירה על רווח בין הגילוי לבין גוף הכתבה עצמה.

ב. צבע הרצועות והקישורים לכתבות הממומנות: הרצועה שבמחלוקת והתכנים שבמחלוקת יבדלו חזותית (לא רק מבחינת טקסט) מהרצועות האחרות על ידי צביעת הרצועה כולה בצבע אפור, בהתאם להמלצות דו"ח הבודק, כך שתהיה הבחנה חזותית ברורה בין הרצועה שבמחלוקת לשאר הרצועות.

ג. קמפיין תקשורתי להנחלת השפה השיווקית החדשה וחינוך הציבור ביחס לשיווק באינטרנט: רכיבי ההסדרה העתידית יפורסמו יובלטו ויוסברו באתר Ynet באופן שיסייע לקוראים להפנים את שפת השיווק בה נעשה שימוש באתר, תוך דגש על מימון התכנים על ידי גורמים חיצוניים (לרבות גורמים שאינם מסחריים, דוגמת גופים ממשלתיים). כאמור לעיל, עיקרי הקמפיין התקשורתי יובאו לאישור בית המשפט בטרם הוצאתו לפועל.

באשר לפיצוי הכספי, לאחר שבמסגרת ההחלטה מיום 5.9.21 הביע בית המשפט עמדתו לפיה אין די בפיצוי הסמלי שהוצע בסך של 250,000 ₪, באו הצדדים בדברים והגיעו להסכמות שאושרו במסגרת פסק הדין מיום 24.11.21, לפיהן במסגרת הסדר הפשרה יכלל גם פיצוי כספי כדלקמן: המשיבה שם תעביר סך של 1,000,000 ₪ לקרן לפי [סעיף 27א](#) לחוק; כמו כן המשיבה שם תפיק ותממן קמפיין תקשורתי להנחלת השפה השיווקית החדשה וחינוך הציבור ביחס לשיווק באינטרנט בסך של 1,000,000 ₪ נוספים.

4. בנוסף לעניין עטייה, ולהליך שבפניי (שכאמור כלל משיבות נוספות שנמחקו ועניינם יידון במסגרת [ת"צ 39514-03-19](#)) [פורסם בנבו] הוגשו בסוגיית הפרסומות הסמויות מספר הליכים נוספים כנגד גופי תקשורת הפעילים אתרי אינטרנט ואפליקציות: [ת"צ 1650-05-18](#); [ת"צ 39514-03-19](#); [ת"צ 43678-04-19](#); [ות"צ 51237-04-19](#), [פורסם בנבו] אשר במסגרתם הוגשו בקשות לפי [סעיף 7](#) לחוק, כולל בתיק הנוכחי, אשר עומדות להכרעה בפני מותב אחר.

יצוין, כי בעקבות הסדר הפשרה שאושר בעניין עטייה, המליץ בית המשפט לצדדים בהליכים האחרים לפעול לקידום הסכמות ברוח המתווה שאושר בעניין עטייה.

עוד יצוין, כי המשיבה שבפניי אינה משיבה ביתר בקשות האישור שהוגשו, כמפורט לעיל, ועל כן הבקשות על פי [סעיף 7](#) אינן נוגעות לה. פסק דין זה יש בו כדי לסיים ההליכים נגדה.

בקשת ההסתלקות שבפניי

5. ברוח המתווה שאושר בעניין עטייה ובשים לב שהמחלוקת בין הצדדים התמקדה בשאלה האם הסימון בו נקטה המשיבה היה מספיק, הגיעו הצדדים להסכמה שהדרך היעילה והנכונה לסיום התיק היא על דרך התחייבות המשיבה למתווה שנקבע בפרשת עטייה, בשינויים המחויבים בשים לב לשוני העיצובי בין האתרים ועל דרך הטבה לציבור, ונוכח האמור הגיעו הצדדים להסכמות כדלקמן, אותן הם מבקשים כי בית המשפט יאשר:

6. **פרסום תוכן שיווקי** - בתוך 45 ימי עסקים מאישור הסדר ההסתלקות המשיבה תטמיע באתר האינטרנט שלה ובאפליקציה את המתווה אשר נקבע בסעיף 98 להחלטה מיום 5.9.21 בעניין עטייה, בהתאמות ובשינויים המחויבים לכך שמדובר באתר אשר עוצב באופן שונה מאתר YNET, ובתוך כך:

א. כותרת של ידיעה המופיעה בעמוד הבית תאופיין בסימון גרפי אשר יבדל אותה, ויקנה לה חוזי שונה מידיעות אחרות, כגון צבע או גוון רקע, גופן ו/או כל בידול גרפי אחר;

ב. מעל כותרת הידיעה בדף הבית יופיע המשפט "בשיתוף + שם הגורם המסחרי";

ג. יוסף סמליל אייקוני מאבחן, ממוסגר עם האות ש', בשטח הסמוך לכותרת הידיעה אשר גודלו לא יפחת מגודל אותיות הטקסט הצמוד. במעבר של סמן העכבר על הסמליל במחשב יוצג חלון ביאור המסביר לקורא: "תוכן בשיתוף עם שם הגורם המסחרי" הכתבה הופקה בידי המחלקה המסחרית של ישראל היום בהשתתפות מימונית של גורם חיצוני ופורסמה לאחר עריכה עיתונאית";

ד. בגוף הידיעה עצמה יינתן גילוי בנוגע לזהותו של הגורם הממן כך שטקסט הגילוי (בשיתוף + צירוף שם הגורם המסחרי) יופיע באותיות מודגשות בגודל שלא יפחת מגודל הטקסט בגוף הכתבה – הן בתחילת הכתבה והן בסופה. הגילוי יעשה בנפרד מהטקסט של הכתבה, כך שיהיה רווח בין תיבת הטקסט הטכנית לבין הגילוי, וכן תוך שמירה על רווח בין הגילוי לבין גוף הכתבה עצמה.

7. **תרומה לציבור** - המשיבה תעמיד תרומה ציבורית בסך 100,000 ₪ על דרך מתן שטחי פרסום בעיתון אותו היא מוציאה לאור. שטחי הפרסום יוצעו לעמותות עליהם הסכימו הצדדים ומפורטות בנספח 1 להסדר ההסתלקות ואשר מרביתן עוסקות בהיבטים צרכניים שונים ובהגנה עליהם. המשיבה תפנה אל העמותות לפי הסדר שנקבע בנספח 1 ותציע להן לפרסם מודעה לצורך קידום העניינים שלשמן הן פועלות. הצדדים הסכימו כי המודעה אשר תפורסם עבור כל עמותה לא תפחת מגודל של 15 אינצ', ולפי הצהרת המשיבה עלותה של כל מודעה כאמור בהתאם למחיריה המקובלים אינו נוסף מסך ממוצע של 8,000 ₪ (ללא מע"מ). משכך מעריכה המשיבה כי יפורסמו 10 - 12 מודעות, וזאת לכל היותר בטווח של 3 חודשים.

- הוסכם, כי בתוך 30 ימים מפרסום המודעה האחרונה תדווח המשיבה באמצעות חשב החברה, רו"ח בהכשרתו, דיווח שיכלול את מועד פרסום כל מודעה, גודלה ותחשיב עלותה, בכדי לוודא כי התרומה אכן עומדת על סך של 100,000 ₪.
8. הצדדים סבורים, כי יש בהסכמות לעיל משום תועלת לחברי הקבוצה והציבור, לרבות שינוי התנהלות המשיבה, המצדיקה פסיקת גמול למבקש בסך 10,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחו בסך של 60,000 ₪ בתוספת מע"מ. הצדדים הבהירו, כי למעט תשלומים אלה, ככל שיאושרו, לא קיבלו המבקש ובא כוחו כל טובת הנאה במישרין או בעקיפין.
9. הצדדים הסכימו, כי המשיבה תשיב למבקש סך של 5,000 ₪ בגין חלקה הראשון של האגרה ששולם על ידו, ומבקשים כי בית המשפט יפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה, בשים לב לכך שטרם נערך דיון בבקשת האישור וכי הסדר ההסתלקות הושג בטרם הוגשה תשובת המשיבה. הצדדים הסכימו כי במידה ובית המשפט לא יפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה, המשיבה תשפה את המבקש בגין סכום זה.
10. הצדדים עתרו במשותף כי בית המשפט יקבע כי כל הסכומים שייפסקו לטובת המבקש ובא כוחו ישולמו בתוך 30 יום מאישור בקשת ההסתלקות.
11. במסגרת הסדר ההסתלקות התחייב המבקש, ומי מטעמו, שלא להגיש כנגד המשיבה תביעה ו/או בקשה לאישור תובענה ייצוגית הקשורה לאיזו מהעילות שהועלו בבקשת האישור. הצדדים הסכימו, כי הפרה של התחייבות זו תביא לבטלות מעיקרא של הסכם זה וחיובם של המבקש ובא כוחו להשיב את כל אשר שולם להם מכוח הסכם זה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין.
- כמו כן הצהיר המבקש, כי הוא מוותר ויתור מלא, סופי ומוחלט על כל עילה מהעילות שהועלו במסגרת ההליך ומתחייב שלא להעלות עוד כלפי המשיבה כל טענה, תביעה או דרישה הקשורה או הנוגעת לעילות התביעה ובקשת האישור.
12. בנסיבות העניין מבקשים הצדדים כי בית המשפט יאשר את ההסתלקות ללא צורך בפרסום ומציאת תובע חלופי ומשלוח הודעה ליועמ"ש, וכן מבקשים כי לא יהיה בהסתלקות משום מעשה בית דין.
13. הצדדים הסכימו, כי ככל שהסדר ההסתלקות לא יאושר הרי שכל ההצהרות וההסכמות שבו בטלים.
14. לשאלת בית המשפט לצדדים מיום 21.2.22, הבהירו הצדדים בהודעה משותפת, כי הם סבורים שיש לאשר את בקשת ההסתלקות, ולא לפנות להליך של אישור הסדר פשרה, נוכח העובדה כי עניינה של המשיבה כאן שונה מעניינין של משיבות בהליכים האחרים, כולל המשיבה בעניין עטייה, מאחר והמשיבה כאן נוהגת לסמן באופן מובחן את הכתבות

הרלוונטיות גם בהעדר רגולציה ברורה בנושא, והמחלוקת הינה באשר לטיב ואיכות הסימון, כאשר לגבי המשיבות בהליכים האחרים הן לא נהגו לסמן כלל את הפרסומות הסמויות. עוד ציינו, כי הסדר ההסתלקות מיישם למעשה את הסדר הפשרה שאושר בעניין עטייה, בכל הנוגע לאופן הסימון הנדרש, אשר כאמור אושר על ידי בית המשפט.

דין והכרעה

15. לאחר שעיינתי בבקשת האישור שבפניי וכן בבקשת ההסתלקות עצמה ובהודעת ההבהרה מטעם הצדדים, וכן בהסדר הפשרה שאושר בעניין עטייה, כמפורט לעיל, מצאתי לנכון לאשר את בקשת ההסתלקות, ותביעתו האישית של התובע כלפי המשיבה - נדחית, ללא צו להוצאות, תוך פסיקת גמול למבקש ושכ"ט לבא כוחו, כפי שיפורט.

בנסיבות העניין, לא מצאתי הצדקה להשתמש בסמכותי כדי לפעול לאיתור תובע חלופי, תוך פרסום הודעת הסתלקות, כמתחייב מהוראות [סעיף 16\(ד1\)](#) לחוק או משלוח הודעה ליועץ המשפטי לממשלה כעולה מהוראות [תקנה 11\(ב\)](#) לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010, וזאת בהעדר תכלית להמשך ניהול ההליך כנגד המשיבה, משהצדדים הגיעו להסדר המבטיח גילוי נאות של פרסום מחסרי-שיווק במסגרת פרסומים עיתונאיים המאיין את מחדלה הנתען של המשיבה, והן בשל העובדה שאין בהסדר ההסתלקות כדי ליצור מעשי בית דין למעט כלפי המבקש.

16. אשר לפסיקת הגמול למבקשים ושכר טרחה לבאת כוחם, נקבע בתיקון 10 לחוק, כי על בית המשפט להידרש לשני שיקולים: האחד, האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה; והשני, התועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה. בהקשר זה נקבע [בע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סנוול ישראל בע"מ](#) (פורסם בנבו, 05.08.2018), כי במקרים בהם לא מדובר בעילת סרק, ובקשת האישור מגלה עילת תביעה לכאורה והביאה תועלת לחברי הקבוצה, יש מקום לאשר גמול ושכר טרחה למבקש ובאי כוחו.

17. בענייננו, נחה דעתי, כי המבקש, בתביעתו הנדונה, הניח תשתית לקיומה של עילת תביעה לכאורה, כאשר נראה שלמעשה אין חולק כי הגם שהמשיבה נקטה באמצעים מסויימים לסימון פרסומות מסחריות-שיווקיות כחלק מפרסום עיתונאי, הרי שלא נקטה בכל האמצעים הנדרשים לשם קיום הוראות הדין. התובענה הייצוגית ובקשת האישור שלצדה השיגה את מטרתה בכל הנוגע למשיבה, כאשר המשיבה התחייבה לנהוג בהתאם למתווה שאושר בעניין עטייה שיש בו כדי לקיים את הוראות הדין באשר לאופן סימון תוכן מסחרי-שיווקי בשילוב עם תוכן עיתונאי, והביאה לתועלת ציבורית, שבאה לידי ביטוי הן בהסדרה עתידית של אופן הפרסום והן בהשאת תרומה מסוימת לקידום מטרות צרכניות, כמפורט לעיל.

18. בהינתן האמור, ולאור העובדה שהמבקש ובא כוחו השקיעו זמן, טרחה ומשאבים בהכנת בקשת האישור ובניהול משא ומתן עם המשיבה, מצאתי לנכון אשר את הגמול ושכ"ט המבוקשים [גמול בסך של 10,000 ₪ למבקש ושכ"ט בסך של 60,000 ₪ בתוספת מע"מ לבא כוחו], אשר אינם חורגים ממתחם הסבירות בנסיבות העניין.

יחד עם זאת, אני סבורה, כי יש להורות על תשלום הסכומים הנ"ל בשני חלקים שווים, האחד בתוך 30 יום ממועד מתן פסק דין זה, והשני בכפוף לאישור בית המשפט, אשר ינתן לאחר שיובא בפניו תצהיר חשב המשיבה ולפיו הושלם הליך הטמעת מתווה הסימון הוסכם הן באתר האינטרנט והן באפליקציה של המשיבה, וכן השלמת פרסום המודעות, כפי שהתחייבה לבצע.

19. אשר לבקשת הפטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט - לאחר שהפכתי בטענות הצדדים סברתי, כי אין מקום במקרה זה ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. ככלל, בית המשפט נעדר שיקול דעת בכל הנוגע לתשלומי אגרת בית המשפט, אשר חובת תשלומה מעוגנת במסגרת [תקנה 2](#) לתקנות האגרות. ראו גם דברי כב' השופט עמית ברע"א [3640/15 Bio-Engineering Project נ' מדינת ישראל - היועץ המשפטי לממשלה](#) (פורסם בנבו, 12.10.15), לפיהם: "... ענייני אגרה והשבת אגרה, הינם עניינים טכניים שהוסדרו על ידי מחוקק המשנה באופן ברור על מנת ליצור וודאות אצל הצדדים. המקרים בהם זכאי בעל דין להשבת אגרה הם בגדר רשימה סגורה, ולמעט מקרים שבהם צוין במפורש, עניינים אלו אינם נתונים לשיקול דעתו של בית המשפט".

בהתאם להוראות [תקנה 7א\(א\)\(4\)](#) לתקנות האגרות - כפי שהוספה לתקנות האגרות במסגרת תקנות בתי המשפט (אגרות) (תיקון), תשע"ח-2018 (להלן: "תיקון 2018"), הנותן ביטוי להכרתו של מחוקק המשנה בקיומו של חריג בהתייחס להשבה, שיפוי ופטור מתשלום אגרות בהליכים ייצוגיים - ככלל, עם אישור הסדר הסתלקות המבקש ישלם את חלקה השני של האגרה. אולם, בית המשפט רשאי להורות, כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם עבור החלק הראשון, או להורות על מתן פטור למבקש מתשלום החלק השני של האגרה "מטעמים מיוחדים שירשמו". דברי ההסבר לתיקון 2018 מלמדנו, כי סכומי האגרות בתובענות ייצוגיות נועדו הן לשם כיסוי העלויות הגבוהות של הליך התובענות הייצוגיות, והן לשם הפחתת תביעות הסרק הרבות שהוגשו.

לדידי מקום בו מתקין התקנות נמנע מלקבוע תבחינים מפורשים על פיהם יוענק פטור ו/או הנחה מתשלום אגרה כדוגמת הוראת [סעיף 6](#) לתקנות האגרות ובחר לנקוב בהוראה כי ניתן יהיה להעניק פטור או הנחה "רק מטעמים מיוחדים", מלמד כי אין בעצם העובדה כי הצדדים הגיעו להסדר הסתלקות (או הסדר פשרה) בשלב מוקדם של ההליך בטרם הנערך דיון ובטרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, כדי להוות "טעם מיוחד" המצדיק את מתן הפטור, הגם החיסכון בזמן שיפוטי [ראו למשל [ת"צ \(ת"א\) 46331-03-19 הילה דניאל נ' סלקום ישראל בע"מ](#) (פורסם בנבו, 18.3.2020); [ת"צ \(ת"א\) 61790-05-19 פרימה נ' מגה קמעונאות בע"מ](#) (פורסם בנבו, 23.8.2020)].

לו סבר מחוקק המשנה, כי מדובר בטעם ראוי היה מונה זאת במסגרת רשימת הפטורים או ההסדרים המיוחדים בתובענות אזרחיות, כפי שמעוגנים למשל [בסעיף 6\(ב\)](#) לתקנות האגרות, המעניקים השבה של מרבית האגרה בהינתן הסדר פשרה או הסדר גישור בשלב מוקדם של ההליך (בטרם התקיימה ישיבת קדם שלישית).

"טעם מיוחד" כשמו כן הוא, ונדרשות קיומן של נסיבות מיוחדות לשם הכרה בו, למשל כאשר מדובר בשאלה פרשנית שבאה לראשונה לפתחו של בית המשפט במסגרת התובענה הייצוגית ייתכן וניתן לראות בכך "טעם מיוחד" [ראו למשל פסק דין שניתן על ידי באחרונה ב-[ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ](#) (פורסם בנבו, 8.6.21); עוד ראו [ת"צ 15112-08-18 מאור בשן נ' חברת דואר ישראל בע"מ](#) (פורסם בנבו, 3.8.2020)], או כאשר הצדדים הסכימו כי המשיבה תישא באגרה, אך המשיבה הינה גוף ציבורי שמצבו הכלכלי אינו איתן ועשתה מאמצים רבים לתקן את המחדל והטלת האגרה תפגע באופן עקיף בציבור [ראו למשל [ת"צ 40588-08-18 איאד זייד נ' עיריית אום אל פחם](#) (פורסם בנבו, 2.8.2020)].

20. בענייננו לא הוצג טעם מיוחד המצדיק מתן הפטור, אף לא בחלקו, כאשר אין די בהגעה להסדר הסתלקות בשלב מוקדם יחסית של ההליך כדי להצדיק מתן הפטור, כפי שניסו לטעון הצדדים. ואולם, וכפי שגם הסכימו הצדדים, אני סבורה כי במקרה דנן, כאשר לא מדובר בתביעת סרק וכאשר קמה תועלת לחברי הקבוצה והציבור בכללותו מהמתווה שהושג במסגרת ההסתלקות - יש להטיל את חובת תשלום חלקה השני של האגרה על המשיבה, ולחייבה לשפות את המבקש בגין החלק הראשון של האגרה ששילם, כפי שאף הסכימה לעשות.

סוף דבר

21. לאור כל האמור לעיל, בקשת ההסתלקות מתקבלת, מבלי להורות על מציאת תובע חלופי. התביעה האישית של המבקש - נדחית, כנגד תשלום הגמול ושכה"ט, אשר ישולמו בשני חלקים כפי שפורט לעיל. בנסיבות ההסתלקות דנן לא ראיתי לנכון לחייב הצדדים בפרסום הודעה בדבר הגשת בקשה להסתלקות ומשלוח הודעה ליועץ המשפטי לממשלה.

המשיבה תישא בתשלום חלקה השני של האגרה, ותשפה את המבקש בגין החלק הראשון של האגרה, כפי שגם הסכימו הצדדים. הודעה תועבר לפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, י"ב ניסן תשפ"ב, 13 אפריל 2022, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

רחל ברקאי 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה